

THE PALIVERSE PROJECT

The Universe of Buddha's Wisdom

Subcommentaries (Tīkā)

The Canon of Discourses - Subcommentaries (Sutta
Piṭaka - Tīkā)

3. The Collection of the Connected Discourses -
Subcommentaries (3. Saṃyutta Nikāya - Tīkā)

4. Subcommentary on the Chapter on the Six Sense Bases
(4. Saḷāyatanaṅgaṭṭhikā)

2. The Connected Discourses on Feeling (2. Vedanāsaṃyuttaṃ)

PaliVerse

3. The Collection of the Connected Discourses - Subcommentaries

4. Subcommentary on the Chapter on the Six Sense Bases

2. Vedanāsaṃyuttaṃ

1. Sagāthāvaggo

1. Samādhisuttavaṇṇanā

249. Vedanā ca pajānātīti saccābhisambodhavasena vuccamānavedanānaṃ pajānanaṃ sātisayasamādhānapubbakanti bhagavatā “samāhito”ti vuttanti āha “upacārena vā appanāya vā samāhito”ti. Vedanāti tissopi vedanā. Dukkhasaccavasenāti dukkhasaccabhāvena, parijānanavasenāti attho. Sambhavanti samudayaṃ taṇhāvijjākammaphassādippabhedam uppattikāraṇam. Tenāha “samudayasaccavasena pajānātī”ti. Yatthāti yaṃnimittam, yaṃ āgamma kāmataṇhāvijjādinirodhā vedanānirodho, tesam ayaṃ nirodho. Nibbānaṃ ārabha ariyamaggappavattiyā hi nibbānaṃ vedanānirodhoti vutto. Khayaṃ gametīti khayagāmī, tam khayagāminam. Chātam vuccati taṇhā kāmānaṃ pātukāmatāvasena pavattanato, accantameva samucchinnatā natthi etasmiṃ chātanti nicchāto. Tenāha “nittaṇho”ti. Sammasanacāravedanāti sammasanūpacāravedanā. Dvīhi padehīti “samāhito sampajāno”ti imehi dvīhi. “Sato”ti pana idaṃ sampajānapadasseva upabrūhananti adhippāyo. Sesehi catūhi catusaccam kathitam, itarehi pana dvīhi catusaccabujjhanameva kathitam. Sabbasaṅgāhikoti sabbasabhāvadhammānaṃ saṅgaṇhanako. Tenāha “catubhūmakadhammaparicchedo vutto”ti.

Samādhisuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Sukhasuttavaṇṇanā

250. Dukkham na hotīti adukkham, sukham na hotīti asukham, ma-kāro padasandhikaro. Adukkhamasukhanti vedayitasaddāpekkhāya napuṃsakaniddeso. Sapparasantānagate sandhāya ajjhatabhiddhāgahaṇanti āha “attano ca parassa cā”ti. Tena sabbampi vedayitam gahitanti daṭṭhabbam. Nassanasabhāvanti ittarakhaṇatāya bhaṅgato uddham apassitabbasabhāvam. Paloko bhedo etassa atthīti palokinaṃ. Tenāha “bhijjanasabhāva”nti. Ñāṇena phusitvā phusitvāti pubbabhāge vipassanāñāṇena aniccā pabhaṅgunoti ārammaṇato, uttarakālam asammohato maggaparamparāya phusitvā phusitvā vayaṃ passanto. Virajjatīti maggavirāgena virajjati. Sammasanacāravedanā kathitā āradhavi-passakānaṃ vasena desanāti. Lokiyalokuttarehi ñāṇehi yāthāvato parijānanaṃ paṭivijjhanam ñāṇaphusanaṃ.

Sukhasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

3. Pahānasuttavaṇṇanā

251. Sabbampi aṭṭhasatapabhedam taṇham chindi samucchadapahānavasena pajahi. Tenāha “samucchindī”ti. Yadaggena taṇhā sabbaso samucchinā, tadaggena sabbānīpi saññojanānīti āha “dasavidhampī”tiādi. Sammāti suṭṭhu. Pahānañca nāma upāyena ñāyena pahānanti āha “hetunā kāraṇenā”ti. Dassanābhisamayāti asammohapaṭivedhā. Arahattamaggo hi uppajjamānova sabhāvapaṭicchādakam moham viddhamṣento eva pavattati, tena māno yāthāvato diṭṭho nāma hoti, ayamassa dassanābhisamayo. Yathā hi sūriye uṭṭhite andhakāro viddhamṣiyamāno vihato, evam arahattamagge uppajjamāne so sabbaso pahīno eva hoti, na tasmim santāne patiṭṭham labhati, ayamassa pahānābhisamayo. Tena vuttam “arahattamaggo hi”tiādi. Kiccavasenāti asammohapaṭivedhasaṅkhātassa dassanakiccassa anipphādanavasena.

Ye ime cattāro antāti sambandho. Mariyādantoti mariyādasāṅkhāto anto. Esa nayo sesattayepi. Tesūti catūsu antesu. Adum catutthakoṭisaṅkhātam sabbasseva vaṭṭadukkhassa antam paricchedam arahattamaggena mānassa diṭṭhattā pahīnatā ca akāsīti yojanā. Samussayo attabhāvo.

Na riñcatīti na viveceti na vissajjeti. Tenāha “sampajaññaṃ na jahatī”ti, sampajaññaṃ na pariccajatīti attho. Saṅkham nopetīti imassa “diṭṭhadhamme anāsavo”ti imassa vasena attham vadanto “ratto duṭṭho”ti avoca saupādisesanibbānavasena. Saṅkham nopetīti vā diṭṭhe-dhamme anāsavo dhammaṭṭho vedagū kāyassa bhedaṃ manusso devoti vā paññattim na upetīti anupādisesanibbānavasenapi attho vattabbo. Ettha ca sukhādīsu vedanāsu yathākkamaṃ rāgānusayādayo kathitāti āha - “imasmim sutte ārammaṇānusayo kathito”ti. Yo hi rāgādi paccayasamavāye atiiṭṭhādīsu uppajjanāraho maggena appahīno, so “rāgānusayo”tiādinā vutto, appahīnattho so maggena pahātabbo, na pariyaṭṭhānābhībhavatthoti.

Pahānasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Pātālasuttavaṇṇanā

252. Yattha patiṭṭhā natthi ekantikāti ekantikassa mahato pātassa alanti ayamettha attho adhippetoti āha “natthi ettha patiṭṭhā”ti. Asambhūtatthanti na sambhūtattham, musāti attho. Soti assutavā puthujjano. Yam taṃ udakam patatīti yojanā. Yasmā samuddapiṭṭhe antarantarā verambhavātasadiso mahāvāto uṭṭhahitvā mahāsamudde udakam uggacchāpeti, taṃ kadāci cakkavālābhīmukham, kadāci sinerupādābhīmukham gantvā taṃ patihanati, tasmā vuttam “balavāmukham mahāsamuddassā”tiādi. Vegena pakkhanditvāti mahatā vātavegena samuddhatam teneva vegena pakkhandantañca hutvā. Mahānarakapapāto viyāti yojanāyāma vitthāragambhīrasobbhapapāto viya hoti. Tathārūpānanti tattha vasitum samatthānam. Asantanti abhūtam. Atthavasena hi vācā abhūtam nāma.

Na patiṭṭhāsīti patiṭṭham na labhi. Anibaddhanti anibandhanattham yaṃkiñci. Dubbalaññoti ñāṇabalarahito. “Assutavā puthujjano”ti vatvā “sutavā ariyasāvako”ti vuttattā “sotāpanno dhura”nti vuttam. Itaresu ariyasāvakesu vattabbameva natthi. Tesañhi vedanā supariññātā. Balavavipassako...pe... yogāvacaropi vaṭṭati mattaso vedanānam pariññātattā.

Pātālasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

5. Daṭṭhabbasuttavaṇṇanā

253. Vipariṇāmanavasena dukkhato daṭṭhabbāti kiñcāpi sukhā, pariṇāmadukkhataṃ pana sukhavedanāya ekantikāti. Vinivijjhanaṭṭhenāti pīḷanavasena attabhāvassa vijjhanaṭṭhena. Hutvāti paccayasamāgamena uppajjitvā. Tena pākabhāvapubbako attalābho vutto. Abhāvākārenāti bhaṅgupagamanākārena. Tena viddhamṣabhāvo vutto. Ubhayena udayabbayaparicchinnaṭṭhāya sikhappattaṃ aniccatam dasseti. Svāyam hutvā abhāvākāro itarāsupi vedanāsu labbhateva, adhiko ca pana dvinnam dukkhasabhāvo. Dukkhatāvasena purimānam vedanānam daṭṭhabbatāya dassitattā pacchimāya vedanāya evam daṭṭhabbatā dassitā. Addāti ñāṇagatiyā sacchikatvā adakkhi. Ñāṇagamanañhetam, yadidaṃ dukkhato dassanam. Santasabhāvam sukhadukkhato upasantarūpattā.

Daṭṭhabbasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

6. Sallasuttavaṇṇanā

254. Dvīsu janesūti sutavantaassutavantesu dvīsu janesu. Anugatavedhanti pubbe pavattavedhassa anugatavedham. Balavatarā diguṇā viya hutvā daḷhatarapavattiyā. Evamevāti yathā viddhassa purisassa anuvadhanā balavatarā, evameva. Samādhimaggaḥalāni nissaraṇam vikkhambhanasamucchedapaṭippassaddhivasena. Samādhisīsenā hettha jhānañca gahitam. So na jānāti anadhigatattā. Nissaraṇanti jānāti anissaraṇameva. Tāsam samadhigatānam sukhadukkhavedanānam. Na vippayutto appahīnakilesattā. Saṅkhātadhammassāti saṅkhāya paññāya pariññātacatukkhandhassa. Tenāha “tulitadhammassā”ti. Imasmimpi sutte purimasutte viya ārammaṇānusayova kathito, so pana tattha vuttanayeneva veditabbo. Anurodhavirodhapahānassa vuttattā khīṇāsavo dhuraṃ. Anāgāmīpi vaṭṭati, tassa virodhapahānam labbhati.

Sallasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

7. Paṭhamagelaññasuttavaṇṇanā

255. Saddahitvā gilāne upaṭṭhātabbe maññissantīti yojanā. Tatthāti tasmim ṭhāne. Kammatṭhānānuyogo sappāyo yesam te kammatṭhānasappāyā, satipaṭṭhānaratāti attho. Aniccatam anupassantoti kāyam paṭicca uppannāya vedanāya ca aniccatam anupassanto. Vayam anupassantotiādīsupi eseva nayo. Vayanti pana tāya eva khayasaṅkhātam. Virāganti virajjanam. Paṭinissagganti pariccāgapaṭinissaggam, pakkhandanapaṭinissaggampi vā.

Āgamanīyapaṭipadāti ariyamaggassa āgamaṇaṭṭhāniyā pubbabhāgapaṭipadā. Pubbabhāgāyeva na lokuttarā. Sampajaññaṃ pubbabhāgiyameva. Tisso anupassanā pubbabhāgāyeva vipassanāpariyāpannattā. Missakāti lokiyalokuttaramissakā. Bhāvanākālo dassito “nirodhānupassino viharato, paṭinissaggānupassino viharato rāgānusayo pahīyatī”ti vuttattā.

Paṭhamagelaññasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

8-9. Dutiyagelaññasuttādivaṇṇanā

256-257. Phassaṃ paṭiccāti ettha phassasīsenā phassāyatanaṇaṃ gahaṇaṃ. Na hi phassāyatanehi vinā phassassa sambhavo. Tenāha “kāyova hi ettha phassoti vutto”ti, phassasīsenā vuttoti adhippāyo. Navamaṃ uttānameva heṭṭhā vuttanayattā.

Dutiyagelaññasuttādivaṇṇanā niṭṭhitā.

10. Phassamūlakasuttavaṇṇanā

258. Sukhavedanāya hitaṃ sukhavedaniyaṃ. So panesa hitabhāvo paccayabhāvenāti āha “sukhavedanāya paccayabhūta”nti. Imasmimpi suttadvayeti imasmiṃ navame dasame ca suttepi. Sammasanacāravedanāti sammasanīyavedanā eva kathitā, na lokuttarāti adhippāyo.

Phassamūlakasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

Sagāthāvaṇṇanā niṭṭhitā.

2. Rahogatavaggo

1. Rahogatasuttavaṇṇanā

259. Yaṃkiñci vedayitanti “sukhaṃ dukkhaṃ adukkhamasukha”nti vuttaṃ vedayitaṃ dukkhasmiṃ antogadhaṃ, dukkhanti vattabbataṃ labhati pariyāyenāti attho. Tenāha “taṃ sabbaṃ dukkhanti attho”ti. Yā esātiādīsu yo saṅkhārānaṃ aniccatāsaṅkhāto hutvā abhāvākāro, yā khayasabhāvatā vinassanasabhāvatā jarāya maraṇena cāti dvidhā vipariṇāmanasabhāvatā, etaṃ sandhāya uddissa sabbaṃ vedayitaṃ dukkhanti mayā vuttanti ayaṃ saṅkhepattho. Sāti saṅkhārānaṃ aniccatā. Vedanānampi aniccatā eva saṅkhārasabhāvatā. Tāsaṃ aniccatā ca nāma maraṇaṃ bhaṅgoti katvā tato uttari dukkhaṃ nāma natthīti sabbā vedanā “dukkhā”ti vuttā, yathā “yadaniccaṃ taṃ dukkha”nti ca, “pañcupādānakkhandhā dukkhā”ti ca vuttaṃ. Idaṃ suttapadaṃ. Cattāro āruppāti catasso arūpasamāpattiyo. Etthāti ca etasmiṃ paṭippassaddhivāre.

Rahogatasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

4. Agārasuttavaṇṇanā

262. Puratthimāti vibhattilopena niddeso, nissakke vā etaṃ paccattavacanaṃ. Paṭhamajjhānādivasenāti paṭhamadutiyajjhānavasena. Anussativasenāti nidassanamattaṃ aññassapi upacārajjhānaggahitassa savitakkacārassa nirāmisassa sukhassa labbhanato. Tassapi vā paṭhamajjhānādīti ettha ādi-saddena saṅgaho daṭṭhabbo. Kāmahetu dukkhappattānaṃ dukkhavedanā kāmāmisena sāmīsā vedanā. Anuttaravimokkhā nāma arahattaphalaṃ. “Kudāssu nāmāhaṃ tadāyatanaṃ upasampajja viharissāmī”ti evaṃ pihaṃ upaṭṭhāpayato tasmīṃ anijjhamāne pihaṃ paccayā uppannadomanassavedanā. Nekkhammanissitā upekkhāvedanā nirāmisā adukkhamasukhā nāma. Savisesaṃ pana dassetuṃ “catutthajjhānavasena uppannā adukkhamasukhavedanā”ti vuttaṃ.

Agārasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

5-8. Paṭhamaānandasuttādivaṇṇanā

263-266. Heṭṭhā kathitanayāneva, veneyyajjhāsayato pana tesam desanāti daṭṭhabbam. Etthāti etesu catūsu suttasu. Purimāni dve “paṭhamam jhānam samāpannassa vācā paṭippassaddhā hotī”tiādīnā nayena yāva khīṇāsavassa kilesapaṭippassaddhi, tāva desanāya pavattattā “paripuṇṇapassaddhikānī”ti vuttāni. Tāva paripūram katvā adesitattā “pacchimāni upaḍḍhapassaddhikāni, desanāyā”tiādi vuttam.

Paṭhamaānandasuttādivaṇṇanā niṭṭhitā.

9-10. Pañcakaṅgasuttādivaṇṇanā

267-268. Daṇḍamuggaram aggasoṇḍamuggaram. Kāḷasuttapakkipanam kāḷasuttanāḷi. Vāsiādīni pañca aṅgāni assāti pañcakaṅgo. Vatthuvijjāya vuttavidhinā katabbanissayāni ṭhapetīti thapati. Paṇḍitaudāyitthero, na lāḷudāyitthero. Dvepānandāti aṭṭhakathāya paduddhāro kato - “dvepi mayā ānandā”ti pana pāḷiyam. Pasādakāyasannissitā kāyikā, cetosannissitā cetasikā. Ādhipaccaṭṭhena sukameva indriyanti sukhindriyam. Upavicāravasenāti rūpādīni upecca vicaraṇavasena. Atīte ārammaṇe. Paccuppanneti addhāpaccuppanne. Evam aṭṭhādhikam satam aṭṭhasatam.

Pāṭiyekko anusandhīti pucchānusandhiādīhi visum tehi asammisso eko anusandhi. Ekāpi vedanā kathitā “tatra, bhikkhave, sutavā ariyasāvako”ti āharitvā “phassapaccayā vedanā”ti. Yasmā bhagavā catutthajjhānupekkhāvedanam vatvā - “atthānanda, etasmā sukhā aññaṃ sukha”ntiādiṃ vadanto thapatino vādam upatthambheti nāma. Tena hi upekkhāvedanā “sukha”nteva vuttā santasabhāvattā. Abhikkantataranti ativiya kantataram manoramataram. Tenāha “sundaratara”nti. Paṇītataranti padhānabhāvam nītātāya ulārataram. Tenāha “atappakatara”nti. Sukhanti vuttā paṭipakkhassa suṭṭhu khādanena, sukaram okāsadānamassāti vā. Nirodho sukham nāma sabbaso udayabbayābhāvato. Tenāha “niddukkhabhāvasaṅkhātena sukhaṭṭhenā”ti.

Sukhasmiṃyevāti sukhamicceva paññapeti. Nirodhasamāpattiṃ sīsam katvāti nirodhasamāpattidesanāya sīsam uttamam katvā. Desanāya uddesādhimutte uṭṭhāpetvā vitthāritattā “neyyapuggalassa vasenā”ti vuttam. Dasamam anantarasutte vuttanayattā uttānatthameva.

Pañcakaṅgasuttādivaṇṇanā niṭṭhitā.

Rahogatavaggavaṇṇanā niṭṭhitā.

3. Aṭṭhasatapariyāyavaggo

1. Sīvakasuttavaṇṇanā

269. Cūḷā pana assa mahatī atthi savisesā, tasmā “moḷiyasīvako”ti vuccati. Channaparibbājakoti kambalādīnā kopīnapaṭicchādakaparibbājako. Pittapaccayānīti pittahetukāni. “Tisso vedanā”ti vatvā tāsam sambhavam dassetuṃ “katha”ntiādi vuttam. Kusalavedanā uppajjati pittapaccayā. Pittabhesajjam karissāmīti bhesajjasambharaṇatthañceva tadattham āmisakiñjakhasambharaṇatthañca pāṇam hanatīti yojanā. Majjhatto bhesajjakaraṇe udāsīno.

Tasmāti yasmā pittādipaccaya hetukanti attano ca lokassa ca paccakkham
atidhāvanti ye samaṇā vā brāhmaṇā vā, tasmā tesam micchā. Pittādīnaṃ tiṇṇampi
samodhānasannipāte jātāni sannipātikāni. Purimautuno visadiso utuvipariṇāmoti āha
“visabhāgututo jātāni”ti. Anudako thaddhalūkhabhūmivibhāgo jaṅgaladeso,
vuttavipariyāyena anupadeso veditabbo. Malayaṃ himasītabahulo, itaro uṇhabahulo.

Attano pakaticariyānaṃ visamaṃ kāyassa pariharaṇavasena, jātāni pana
asayhasahanaadesaakālacaraṇādīnā veditabbānīti āha “mahābhāravahanā”tiādi.
Parassa upakkamato nibbattāni opakkamikānīti āha - “ayaṃ coro vā”tiādi. Kevalanti
bāhirapaccayaṃ anapekkhitvā kevalaṃ teneva. Tenāha “kammavipākatova jātāni”ti.
Sakkā paṭibāhituṃ patikārena. Lokavohāro nāma kathito
pittasamuṭṭhānādisamaññāya lokasiddhattā. Kāmaṃ sarīrasannissitā vedanā
kammanibbattāva, tassā pana paccuppannapaccayavasena evamayaṃ lokavohāro
vuttañceva gahetvā paravādapatisedho katoti daṭṭhabbaṃ.

Sīvakasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

2-10. Aṭṭhasatasuttādivaṇṇanā

270-278. Vedanānaṃ aṭṭhādikaṃ satam, tassa aṭṭhasatassa tabbhāvassa pariyāyo
kāraṇaṃ ettha atthīti aṭṭhasatapariyāyo, suttaṃ. Tenāha “aṭṭhasatassa
kāraṇabhūta”nti. Dhammakāraṇanti pariyattidhammabhūtaṃ kāraṇaṃ. Kāyikāti
pañcadvārakāyikā. Tenāha “kāmaṇvacareyeva labbhanti”ti, kāmaṇbhūmikāti attho.
Arūpāvacare natthi, tibhūmikāti attho. Tenāha - “arūpe tikacatukkajjhānaṃ uppajjati,
tañca kho lokuttaraṃ, na lokiya”nti. Itarā upekkhāvedanā. Upavicaranti upecca
pajjantīti attho. Taṃsampayuttānanti vicārasampayuttānaṃ.

Paṭilābhatoti paṭiladdhabhāvato. Samanupassatoti paccavekkhato passato. Atītaṃ
khaṇattayātikkena atikkantaṃ, niruddhappattiyā niruddhaṃ, pakativijahanena
vipariṇataṃ. Samanussaratoti cintayato. Gehassitanti kāmaguṇanissitaṃ. Kāmaguṇā
hi idha gehanissitadhammena gehapariyāyena vuttā.

Vipariṇāma virāgaṇirodhanti vipariṇāmanaṃ virajjanalakkhaṇaṃ nirujjhanañca
viditvā. Pubbeti atīte. Etarahīti idāni vattamānā. Sammappaññāya passatoti
vipassanāpaññāya ceva maggapaññāya ca yāthāvato passato. Ussukkāpetunti
vipassanaṃ paṭṭhapetvā maggapaṭivedhaṃ pāpetuṃ. Nibbānaṃ uddissa pavattitattā
nekkhammassitasomanassāni nāma. Lokāmisapaṭisaṃyuttānanti
kāmaguṇanissitānaṃ. Tadāyatananti taṃ āyatanam taṃ kāraṇaṃ arahattaṃ.
Anuttaresu vimokkhesūti ariyaphaladhammesu. Pihanti adhigamicchaṃ.

Upekkhāti somanassarahitaaññānupekkhā. Bālyayogato bālassa, tato eva mūlhasa
puthujjanaṃ. Kilesodhīnaṃ maggodhīni ajitattā anodhijinaṃ. Sattamabhavādito
uddhaṃ pavattanaṃ vipākassa ajitattā avipākajinaṃ. Anekādīnave vaṭṭe ādīnavassa
ajānanaṃ anādīnavadassāvino. Paṭipattipaṭivedhabāhusaccābhāvena assutavato
puthujjanaṃ. Rūpaṃ sā nātivattati na atikkamati ñāṇasampayuttābhāvato.
Sabbasaṅgāhakoti sabbadhamme saṅgaṇhanaṃ. Tatiyādīni yāva dasamā heṭṭhā
vuttanayattā uttānatthāneva.

Aṭṭhasatasuttādivaṇṇanā niṭṭhitā.

11. Nirāmisasuttavaṇṇanā

279. Ārammaṇato sampayogato ca kilesāmisena sāmisa. Nirāmisāyāti nissakkavacanaṃ. Nirāmisatarāvāti ekaṃsavacanaṃ tassā tathā nissametabbatāya. Sā hi pīti sabbaso santakilesāmise santāne pavattiyā accantasabhāvadhammārammaṇavisayatāya sayampi sātisayaṃ santasabhāvākārena pavattiyā nirāmisāyapi nirāmisatarā vuttā. Tenāha “nanu cā”tiādi. Idāni tamatthaṃ upamāya sādhetuṃ “yathā hī”tiādimāha. Appaṭihārikanti paṭiharaṇarahitaṃ appaṭihāraṃ, kenaci anāvaṭanti attho. Sesavāresūti sukhavāraupekkhāvāresu.

Vimokkhavāro pana na atidiṭṭho itarehi visadisattā. Tenāha “vimokkhavāre panā”tiādi. Rūpapaṭisaṃyuttoti bhāvitarūpapaṭisaṃyutto. Sāmisō nāma yasmā sāmisa-rūpapaṭibaddhavutti ceva sāmisa-rūpapaṭibhāgañca, tasmā “rūpāmisa”nti vuccati, tena rūpāmisenā sāmiso nāma. Arūpāmisaṃyuttaṃ abhāvato arūpapaṭisaṃyutto vimokkho nirāmisō nāma.

Nirāmisasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

Aṭṭhasatapariyāyavaggavaṇṇanā niṭṭhitā.

Vedanāsaṃyuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

ABOUT THIS TRANSLATION

This translation is part of the PaliVerse Project - the first complete, unified English translation of the Pāli Canon together with its Commentaries (Aṭṭhakathā) and Subcommentaries (Tīkā), accompanied by interactive study tools. PaliVerse is an ongoing project. The AI translations are continuously improved through experts' revisions and feedback. This text is the latest translation as of the date of download.

PDF Creation Date: 14 September 2026

HOW TO CITE

PaliVerse (2026). Subcommentaries. The Canon of Discourses - Subcommentaries. 3. The Collection of the Connected Discourses - Subcommentaries. 4. Subcommentary on the Chapter on the Six Sense Bases. 2. The Connected Discourses on Feeling Retrieved from paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · All Rights Reserved
Centre for Study and Practice of Theravāda Buddhism
Civic Non-Profit Company registered in Greece
This PDF may be freely distributed for study and practice.

PaliVerse.org